

Андріївський, 13.

Стережіться дзеркал!

Сергій ДУБРОВІН

Напередодні святкування ювілею видатного киянина Михайла Булгакова наш кореспондент зустрівся з директором його Літературно-меморіального музею Людмилою Губіанурі, щоб з'ясувати, як виконується Постанова Верховної Ради України «Про відзначення 120-річчя з дня народження письменника Михайла Опанасовича Булгакова».

63

Дати 20 травня 1899

20 травня 1899 року – американський таксист Джейкоб Джерман був першим водієм, заарештованим за перевищення швидкості. Він нісся Лексінгтон-авеню в Нью-Йорку зі швидкістю, що перевищувала дозволені 12 миль за годину (1 миля = 1609,344 м; 12 миль/год ≈ 19 км/год)!

Установити порушення полісменом вдалося, орієнтуючись на швидкість кіноного екіпажа, який Джейкоб вирішив обігнати.

13 вересня того ж року американець Генрі Блісс став першою в історії жертвою дорожньо-транспортної пригоди. Він був збитий якимось кебом-таксі.

Перший штраф за перевищення швидкості наклали на британського водія Уолтера Арнольда у графстві Кент, котрий 28 січня 1896 року був змушений заплатити стягнення – один шилінг за рух зі швидкістю 8 миль за годину (≈ 13 км/год) у зоні дозволеної швидкості 2 милі за годину.

Наймасштабніше в історії перевищення швидкості зафіксовано 2003 року в американському штаті Техас. Автомобіль, котрий мав узяти участь в авторалі в місті Сан-Франциско, рухався зі швидкістю 242 милі за годину (≈ 389 км/год) замість дозволених 75.

Ю. Ц.

Людмила Вікторівна підтвердила: кошти виділені, але до музею поки що не дійшли. Після проведення всіх необхідних фінансових процедур скористатися державною підтримкою він зможе тільки восени. Тому, як завжди, розраховують ушанувати пам'ять Булгакова за допомогою меценатів і спонсорів. Біля пам'ятника письменнику проведуть народне читання творів Михайла Опанасовича 36 мовами, а також презентують книжку «М. Булгаков. Киевское эхо». На її сторінках можна буде побачити маловідомі та раніше неопубліковані фотознімки, а також прочитати спогади Булгакова про його юність та київський період життя.

Завершиться свято фантом-оперою «Фауст. Обращение», музику до якої написав А. Бойто. Головну роль виконає співачка Віденської опери В. Лук'янець. На жаль, усіх охочих послухати це диво музею прийняти не має змоги, тому опера транслюватиметься на великому екрані, розташованому на Андріївському узвозі.

А поки що будинок під номером 13 на Андріївському живе своїм неспішним, як це було за часів Булгакова, життям. Михайло мешкав тут із 1906 по 1919 рік. Його батьки винаймали під помешкання увесь другий поверх. Уже пізніше з першою дружиною Тетяною Булгаков там же винаймав кімнату, де й практикував на початку власної лікарської кар'єри.

Людмила Губіанурі розповіла, що тільки в 1982 році на історичному будинку з'явилася пам'ятна дошка, а в 2007-му біля нього встановили пам'ятник письменнику. Уже коли хотіли почати ремонтні роботи, в комунальних квартирах будинку ще жили лю-

ди. Виникли труднощі з переселенням. До того ж потрібно було мати певний досвід, аби створити музей у стінах, які через старість і меморіальної дошки не втримали б. Але музей таки створили. За активної підтримки й особистої участі, аж до роботи на суботниках, Тетяни Хоменко, колишнього директора Музею історії Києва, та Івана Салія, тодішнього першого секретаря Подільського райкому. Попри незліченні складності в короткий термін удалося зробити наукову реставрацію будинку, зберігши все, що залишилося з булгаковських часів. Навіть фрагменти підлоги, паркету, дверних ручок, пічних кахлів, поручнів.

Андріївський узвіз, 13. Музей Булгакова – «Будинок Турбіних». Тільки тут можна побродити дивними білими гіпсовими, залитими синім і помаранчевим світлом кімнатами, переходячи з однієї в іншу крізь шафу з одягом. А якщо ви читали «Білу гвардію», то враження від цього чортового місця посиляться раз у надцять! Ось піч із кахлями, на якій залишали написи Ларіосик і Ніколенька Турбін. За вікном висить згорток із захованою зброєю. Ось помаранчевий абажур лампи, про який Олена Василівна казала: «Ніколи не зривати абажур з лампи!». В їдальні, де на теплих кахлях є напис «Льон .. я взяв квиток в Аїд ...», стукає справжній, без реставрації, годинник, у тому ж ритмі, що й тоді, мелодійно відраховуючи час. А ще додаю: стережіться в цьому будинку деяких дзеркал! Усього не розповідати, але гадаю, це – одне з найнезвичайніших місць Києва. Якщо не вірите мені, спитайте про це в кота Бегемота при... зустрічі. Він там і досі живе!..

